

Samenvatting

Het college heeft op 17 maart 2020 kennis genomen van het rapport “Behoefteteiling woonwagendstandplaatsen provincie Limburg.” Het rapport is opgesteld onder coördinatie van de provincie Limburg in opdracht van de betrokken Limburgse gemeenten. Op basis van het rapport zullen beleidsmatige aanvullingen worden geformuleerd op de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg en/of de Maastrichtse Woonvisie en (indien nodig) de stedelijke woonprogramming. Tot dusverre voert de gemeente Maastricht een consolidatiebeleid: handhaving van de bestaande voorraad woonwagens en standplaatsen. Het college zal op basis van de behoefteteiling beziën of er reden is het bestaande consolidatiebeleid aan te scherpen en/of aan te vullen. Dat gebeurt in overleg en samenwerking met woonwagendbewoners, woonwagendzoekenden, Maastrichtse woningcorporaties, beheerorganisatie Partners in Maatwerk (PIM Zuid) en andere (regio)gemeenten.

Beslispunten

1. Kennis nemen van het eindrapport 17 maart 2020 “Behoefteteiling woonwagendstandplaatsen provincie Limburg”.
2. De beleidsmatige vertaling doen in overleg en samenwerking met betrokken partijen zoals woonwagendbewoners, woonwagendzoekenden, Maastrichtse woningcorporaties en andere (regio)gemeenten. .
3. Instemmen met bijgevoegde Raadsinformatiebrief.

Besluit Burgemeester en Wethouders 24 juni 2020:

Conform.

1. Aanleiding

In juli 2018 heeft het rijk (BZK) het beleidskader “Gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid” gepresenteerd. Kern is het beschermen van woonwagenbewoners tegen discriminatie, het waarborgen van (culturele) rechten en het bieden van rechtszekerheid. In de rijksnota staat:

- De gemeente stelt beleid vast voor woonwagens en standplaatsen als onderdeel van haar volkshuisvestingsbeleid;
- Dit beleid dient rekening te houden met en voldoende ruimte te geven aan het woonwagenleven en de woonwagenbewoners;
- De behoefte aan standplaatsen moet in kaart worden gebracht;
- Woningcorporaties voorzien in de huisvesting van woonwagenbewoners, voor zover die tot de doelgroep behoren;
- Afbouw van standplaatsen is in algemeenheid niet toegestaan zolang er behoefte is aan standplaatsen;
- Een “woningzoekende woonwagenbewoner” die dat wenst moet binnen een redelijke termijn kans maken op een standplaats.

In Limburg is een inventarisatie van de behoefte door de gemeenten gezamenlijk opgepakt met logistieke ondersteuning door de provincie Limburg. Het bureau Companen heeft in opdracht van de Limburgse gemeenten de inventarisatie uitgevoerd. Voorliggend eindrapport “Behoeftepeiling woonwagenstandplaatsen provincie Limburg” van 17 maart 2020 geeft de uitkomsten van dit onderzoek weer.

De uitkomsten van het onderzoek geven de aanvullende behoefte aan standplaatsen weer zoals die naar voren is gekomen middels enquête onderzoek. Daarbij is, op basis van verhuishwensen die zijn aangegeven in de enquête, een vertaling gemaakt naar de actuele behoefte op korte termijn (binnen 2 jaar), op middellange termijn (tussen 2 en 5 jaar) en op de lange termijn (langer dan 5 jaar) tot aan 2030. De respons gerelateerd aan de aangeschreven adressen vanuit hoofbewoners, inwonenden en belangstellenden is representatief goed.

2. Context

In de afgelopen 10 jaar is er in Maastricht geen sprake geweest van een afbouwscenario maar heeft de gemeente Maastricht een consolidatiebeleid gevoerd: handhaving van de bestaande voorraad woonwagens en standplaatsen.

Als reactie op de bekendmaking van het landelijk beleidskader medio 2018 zijn in 2018 en 2019 door woonwagenzoekenden “bezettingsacties” gehouden waarbij aandacht voor hun situatie is gevraagd en gepleit is voor meer woonwagens en standplaatsen. Naar aanleiding daarvan heeft de portefeuillehouder Wonen op 2 november 2018 en 21 januari 2019 met de woonwagenzoekenden overlegd.

Via het Bestuurlijk Overleg Wonen Zuid-Limburg is vervolgens afgesproken om binnen Limburg een gezamenlijke behoeftepeiling te doen. Die behoeftepeiling is uitgevoerd door het bureau Companen. Op basis van het rapport zal het college bezien of er reden is het bestaande consolidatiebeleid aan te scherpen en/of aan te vullen. Dat gebeurt in overleg met woonwageneigenaren en –zoekenden, de Maastrichtse woningcorporaties, andere gemeenten en de provincie Limburg.

3. Gewenste situatie

Er zijn drie groepen als deelnemer aan het onderzoek uitgenodigd. Alle hoofdbewoners van woonwageneigenaren, inwonenden (kinderen en andere inwonenden) en alle bekende belangstellenden. Als belangstellenden is iedereen aangeschreven van wie bekend is dat zij graag naar een standplaats zouden willen verhuizen (personen op een wachtlijst, gemeld bij gemeente, woningcorporatie of beheerorganisatie). Daarnaast zijn personen geïnterviewd van wie bekend is dat zij in de afgelopen 10 jaar op een standplaats hebben gewoond maar naar elders (binnen de betreffende gemeente) zijn verhuisd.

Onze gemeente heeft in totaliteit 148 standplaatsen verdeeld over een 26-tal locaties.

Dit aantal is exclusief de werk- en woonlocatie de Karosseer. De uitkomsten van het onderzoek geven de aanvullende behoefte weer, bovenop het huidige aantal standplaatsen.

Twee scenario's zijn doorgerekend. De aanvullende behoefte aan standplaatsen voor onze gemeente bij het scenario “verhuiscens ja” (“harde vraag”) is totaal 43 standplaatsen tot 2030 (29%). Bij het scenario “verhuiscens ja en misschien” (“harde en zachte vraag”) het totaal aan standplaatsen 58 tot 2030 (39%).

Bij alle drie aangeschreven groepen zijn de 2 relevantste reden om te verhuizen:

- a) Mijn familie woont daar;
- b) Ik kom daar vandaan.

De drie groepen geven de voorkeur aan een huurstandplaats en een huurwoonwagen (gewenste eigendomsvorm van de bebouwing op de standplaats) van een woningcorporatie.

Dit heeft te maken met het feit dat een groot deel van de huishoudens in de doelgroep van de sociale huur valt.

Het overgrote deel van de geënquêteerden wenst een huurstandplaats in de eigen gemeente. Vaak zelfs op de huidige woonwagenlocatie (hoofdbewoners en inwonenden). Er zijn geen verhuisbewegingen zichtbaar tussen de verschillende regio's in Limburg. Daarom wordt in het rapport de conclusie getrokken dat op basis van de uitkomsten het niet zinvol is om op provinciaal niveau een wachtlijst of belangstellendenregistratie op te zetten.

Wel wordt aanbevolen om op lokaal en/of (sub)regionaal niveau gezamenlijk op te trekken in die registratie door als gemeente(n) en woningcorporaties op dezelfde manier te registreren zodat een actueel totaalbeeld van de lokale vraag bestaat.

In de toewijzing van standplaatsen spelen van oudsher familiebanden een sterke rol. In de lokale/(sub)regionale belangstellenden registratie is het van belang daarop in te spelen.

In het vervolgproces is de inzet van Maastricht om op (sub)regionaal niveau samen op te trekken, door samen beleidsmatige aanvullingen te formuleren op de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg en het (sub)regionaal afstemmen van de registratie van belangstellenden.

Naast het (sub)regionaal spoor wordt parallel ingezet op het lokale spoor. Hierbij wordt gekoerst op een aanvulling op de vigerende lokale Woonvisie 2018 en het (indien nodig) doorvertalen daarvan in het Woonprogramma 2021-2025 (planning vaststelling Raad in december 2020).

Alsdan vormt dat de basis voor de biedingen van de woningcorporaties en de prestatieafspraken 2021 en verder.

Een eerste stap in de beleidsmatige vertaling van het voorliggend onderzoeksresultaat, is het maken van een richtinggevende vergelijking met de sociale huursector..

Deze "onderzoeksvraag" is inmiddels bij Thuis In Limburg (TiL) uitgezet.

In overleg en in samenwerking met de bij het proces betrokken partijen zoals de woonwagenebewoners, woonwagenezoekenden, de Maastrichtse woningcorporaties, de beheerorganisatie Partners in Maatwerk (PIM Zuid) en andere (regio)gemeenten, zal het onderzoek worden besproken en beleidsmatig worden vertaald.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

De actualisering van het regionale en lokale beleid wordt gedaan met bestaande capaciteit aangevuld met tijdelijke ingehuurde externe capaciteit, die bekostigd wordt uit het werkbudget wonen.

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing.

8. Financiën

Onderdeel van de actualisering van het regionale en lokale beleid is het in beeld brengen van de (mogelijke) financiële gevolgen (investeringen en exploitatie). Mochten die in de toekomst aan de orde zijn dan zullen die te zijner tijd aan het college worden voorgelegd.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Op 2 november 2018 en 21 januari 2019 is overleg geweest met betrokken woonwagenezoekenden. Daarnaast is het onderwerp besproken met de provincie Limburg en de andere Zuid-Limburgse gemeenten in het Bestuurlijk Overleg Wonen Zuid-Limburg op 19 december 2018. Ook de betrokken woningcorporaties zijn geïnformeerd.

Op korte termijn wordt vervolgoverleg met de betrokken woonwagenezoekenden en andere betrokken partijen gepland.

11. Voorstel

1. Kennis nemen van het eindrapport 17 maart 2020 “Behoeftetepeiling woonwagendstandplaatsen provincie Limburg”.
2. De beleidsmatige vertaling doen in overleg en samenwerking met betrokken partijen zoals woonwagendbewoners, woonwagendzoekenden, Maastrichtse woningcorporaties en andere (regio)gemeenten.
3. Instemmen met bijgevoegde Raadsinformatiebrief.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

- Aanvullen Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg/actieplan doelgroepen. Deze visie wordt in 2020 geëvalueerd. Planning vaststelling Raad in december 2020.
- Aanvullen Woonvisie/indien nodig opnemen in Woonprogramma 2021-2025. Vaststelling van dat nieuwe woonprogramma door de Raad in december 2020.
- Opnemen in biedingen woningcorporaties en prestatieafspraken 2021 en verder.